

Zalaba Zsuzsa
Átkelés

Ister, Budapest 2001

mindig ugyanaz a folyó
parttól partig
harmincszor indultam
sodródtam
eveztem
haltam
születtem
a megérkezés nem lehet útírány
zsákutca
ahová nem szabad behajtani

30 + 3

nyolc lépésben nyolc élet és nyolc halál
hét bimbóban hét pokol és hét világ
hat hangból három átkoz és három áld
öt csillagból négy kialszik – egyben lobog a láng
négy szívet kérnék dobogni
háromért élni és meghalni

azt hitte partra lelt
de a part kifordul
önmagából
belőle források törtek fel
a legerősebb fában kapaszkodtam
az eget markoláztam
madarakkal béleltem ruhámat
akkor még nem tudtam:
nem elég az áradatnak ellenállni
a legerősebb fa árnyékából is
ki kell lépni egyszer

testünk akár a földé
osztott és oszthatatlan
tapogatózásaink nyomán
apró sebhelyek fakadnak
és források törnek fel
teremtő szándékainkban
a tükrök beroppannak
s még mielőtt újra
helyreállna a kép
sietve meghajlunk
rádirányuló figyelmem felől
kétségbe ejt
mert ahány mozdulat feléd
megannyi hervadás szememben

hisz úgysem védsz meg
hisz úgysem ütsz meg
csak ígéred kedvesem

a szerelmet is lopva kaptuk
nem tudtuk mit jelent
ájult virágzást
bénító félelmet
hogy nekünk teremjen
hogy nekünk nyíljon

vérző virágát
oldozgatjuk
majd egy öltéssel
felvarrjuk az égre

kinyújtom kezem – lehetne lepkeszárny

kézhez a kéz
szemhez a szem
szívhez a szív
szárnyhoz a szárny

odabent angyalok – táncuk repülés

hanghoz a hang
archoz az arc
szájhoz a száj
úgy szép ha fáj

a burok csonthéjas
roppantsd össze
hogy rámtalálj
hangtól és lépéstől
visszariadnék
lelked a lelkemhez
vigyázz rám

virrasztás
egymásban – egymás nélkül

hajnaltájt levágják az angyalok szárnyait
égő gyertyák fényében fürdenek
összelopkodják a szavakat
a köztük surranó titkok
átszövik útjaikat
nincs árulkodó jel
hiszen a szívdobbanásra
senki sem figyel

a fekete ruhás arcátlan halál
mélyen meghajol
táncba hív
nem vártalak
hát nem is kellesz
a súlytalanságot sem kedvelem
a sarokban egy nő zongorázik
vékony hosszú ujjain áttáncol
áttáncol
de nem szólítja meg
érintsen
hűvösen tapintson
a nő skálázik
és él
és élvezi
hűvösen tapintson
érintsen
de ne szólítson meg
csak táncoljon
nem élet ez
de éli
és élvezi

tükörverő fényben
kínzó napsütésben
sínek közt botorkál a szerelem
vonatok jönnek
vonatok mennek
csak a tiéd nem érkezik meg
kedvesem
valahol elakadt
tán el sem indult
sosemvolt járat ez
azt hiszem
valaki vár rád
valahol vár rád
nem lesz a tiéd
sohasem
hiába szeret
hiába szeret
a szívnek ez
csak gyötrelmem
hajlik az ég már
fogytán az idő
felejteti kéne
de képtelen

amikor figyelsz
hajladoznak késeink
pedig csak táncolok
látod – táncolok
féltem a lelked
féltem a tested is
látod – táncolok
ne ilyen könnyen
ne ilyen durván
ahogy a nyilak
repülés közben
pedig csak lassan
alig mozdulok
ne tedd
ne tedd, mert megsebzél
pedig csak érted
nem látod?
nem érzed?
ahány mozdulat
megannyi apró halál

ne mondd ki
és ne tagadd meg
szeress
egyszerűen
csak
szeress
minden zuhanásunkban
minden szárnycsapásunkban
a távolság tigriskarmai
lakkozhatók

megálmodtam
kezem közé szorul életed
felemelem arcod
végigcsókolom
tested bölcsője két karom
szemedben hóhullás
didergő angyalok
a szorítás
csak ennek élek
partjai közt a tenger
mondom neked
elhagyok minden
minden szerelmet
árnyékomban tél
mellemen jégvirágok

az éjszaka végtelenített vászon
fényekről álmodom

zsákomban fáklyák lobognak
nyomomban táncoló démonok

láthatod
a gyermek alszik
körötte
mélységes csend

az ébredés apró feltámadás
agyunkban lüktető tánc
talán összeköthetné
a partokat

ha nem teszel semmit
maga alá gyűr a végtelen idő
ne hagyd hogy összetörjenek
ne hagyd hogy eltemessenek
évek óta az emlékekből élsz
évek óta az emlékeknek élsz
nem hagyom ennyiben – mondom
de nem teszem

az idő
időtlen temető
ne hagyj el
és ne vígy magaddal
az idő
időtlen temető
ne hagyj el
és ne vígy magaddal

a világ végén
kagylók mélyén
ott élek én
kedvesem
sosem láttál
rám tapostál
lehetetlen szerelem
aztán egy kés
lehull mellém
halászok kése ez
kedvesem
hasítják házam
aprítják testem

a ragyogást mit kereshettek
neked kínálják fel
úgy hiszem

én a sártól sem riadnék vissza
a holdon is
a lángoló napban is
lándzsák hegyén
énekelve

a világot vetköztetném le benned
egyetlen érintéssel

mindenségben feneketlen tó
és három csónak
mindben te evezel
nyomodban táncoló démonok
a tó partján gyertyák ragyogása

örökké itt és örökké így
velünk és ellenünk

a legnagyobb diadal kivédeni
a találkozásokat

lemondtam róla
ha vannak is álmaim
kötözött sebek
szívdobbanásaim
helyettem virágok
verjék szét a világot

a tolószékből jól látni a galambok repülését
titokzatos táncukat a tekintet fájdalma örökre rögzíti

amióta a szív sebezhető, kések sem kellenek
a fák bennem nőnek, s átszövik titkaim
a levelek hullását tükrözi tekintetem
s a rejtőzés valahol mindig ott lapul
találkozunk a fák mögött,
ott minden megtörténhet
a padon felejtetted az ölelést
s ha virággal vertél is
most szirmot bontanak emlékeim

a gondolat és az álom visszaadja nekem
visszaadja, s a reggel elveszi
mindig elveszi
most már tudom
a lépést kell megkeresnem
a lépést
amit akkor ott nem léptem meg

lángok – torkában lángok és ég veled
ahogyan gyászolja, ahogyan ünnepli
ahogyan siratja, ahogyan szereti
talán most ölelné, talán most megölné

szereti – mert nem gyűlölni
gyűlöli – mert nem szeretheti

túlélheted, hiszen csak várakozás
de ha várakozol
másokban haldokolsz

játszd vissza
visszajátszom
keresi
két kézzel letépi
most patakokban
folyik a szerelem
merülünk és felbukkanunk

az örvények haláltánca a legszebb fordulat

én csak itt – hódítás nélkül
de fészekben – fehér selyemben
agyonázott arcodat simítom

felfalták a madarakat
körmükkel tollakat kapartak ki
fogaik közül
amikor a repülést is zsebrevágták
felemelkedtek

a fehér rózsák szájában megalvad a vér
a fekete rózsák szájában eltűnik a fény
elszabadult lépéseink letépi a madarak szárnyait
tépő-maró öleléseink felferik a világ harangjait

kezet a kéz
szemet a szem
telet a tél
bár fénytelen
testünket rózsák
lángot a láng
szívünkben a kés
szerelmet vág

vérző világban vajúdó virág
fehér virágban fekete világ
vágd le a fejét és vidd magaddal
a világ vakon viseli vétkeinket

lenyelte a csillagokat majd felböfögte a hajnalt
de hiába áztatta hamvas testét a mának
mert repülésüket az ég
úgysem bírta megtartani

fekete rózsák úsznak a vízen
s a partokat lassan felcsipkedik az emberek
fák derekára csavarodnak az utak
s az égen madarak
kitömött madarak
figyelik lépéseinket
árnyékainkban pengék nőnek
az angyal riadt madárként
elrepül

valahogy elveszítettük egymást
éhező madarakká váltunk
repülni se bírtunk
kövekkel tömködtük egymás száját
szitkozódunk félelmünkben
az idő közénkcsapott
felnyergelt minket
azt sem mondhattuk
soha többé együtt

az emberek álmában jól megfér az Isten
de amikor felébrednek
már csak önmagukat álmodják tovább

hangok
hangok és zizegés
szteppelve a fák koronáján
lesem a vadászt
lesem hogy rám lő
a durranást csattanás
a csattanást zuhanás
a zuhanást sírás
a sírást ölelés
az ölelést esztétikus ájulás
faágak recsegése
majd tompa csend
amit semmi nem képes megtölteni

hegyeket hordok – völgyeket viszek – tüzeket teremtek
halállal harcolok
tollamat az időben mártom meg s ha elvérzik az óramutató
eltemethetem tükreimet

éjfél
valószerűtlen ébredés
álarcaim mélyen alszanak
lassú léptekkel
áttáncolom a szobát
alvó tested fölé hajolva
mondom
kövess engem

borotvaélú szárnyaim
csendesen suhognak
valaki mindig elmegy
valaki mindig ittmarad

a tánc rólunk szól
de mondom neked
ha felnyűszít a hajnal
a szeánsz véget ér
a gyermek sírni kezd
fészülködhetünk

dísztelen jelbeszéd
magányos fekete virágaim
a késhegy szelíd
a tánc gyengéd és ájtatos
ne békíts és ne biztass
máshoz tartozol

úgy állsz most előttem
talpig homályban
talpig fényben
akár egy bukott madár
ki zuhanásában vergődik
életlen szárnyai
húsomba akadnak
hát megtartsalak?
vagy engedjelek?
öljelek vagy öleljelek?

most egyetlen víztükör
aztán széttörik
majd csend
lehetne akár tó is

talán az arcod
talán az arcom
esetleg kőhegyek
összeomlanak
vérzenek

mondom neked
szép ez a hallgatás
szép a szív
mindenséget befogadó tánca

levetem ruháim
fürödni indulok
mélységig érő csend
zsugorodó partok
kőhegyek
összeomlanak
vérzenek

figyelsz és figyellek
a gondolat és a szívrezdülés
ez minden
mi összeköt

ne fordulj meg és ne tekints hátra
a túlsó part az egyetlen esély

bennem csak alszik a Nap és a Hold
de benned felragyognak a csillagok
szemed sarkából madarak törnek fel
szárnyaik súrolják lelkem letakart tükreit
hajadból szivárványtestű angyalok
röppennek felém
táncuk éget és perzsel
ég és föld közé emel

az árnyékomat is megosztanám vele
ha volna még árnyékom
a szívemet is neki adnám
ha volna még szívem
a lelkemet vinném vásárra
ha volna még lelkem
az életemet adnám érte
ha volna még életem

a tűz lobog
lobog és felemészt
felemészt és felemel
felemel és eltemet

vérrel öntözöd virágodat
fojtogatod rózsádat
csókot lehelsz
kiszáradt testére
elkárhozol

ekkor valaki váratlanul belép
halálának halálával hal
nem értünk semmit sem
teleengedjük a kádakat vérrel
elmerülünk bűneinkben

egyformák leszünk
s már ez is vigasztaló

csak bennem él
csak bennem éhezik

csak bennem él
csak bennem éhezik

csak bennem él
csak bennem éhezik

a leharapott mellű nő
alkonyatkor érinti kedvesét
a világtalannak szíve a szövőszéke
s amit sző
izzóan ragyog
hisz maga a fény

ahol nincs hely
oda nem léphetsz
ahol nincs semmi
onnan nem kérhetsz
mondom neked – fényre éhezem
most fényre éhezem

Mária meghalt
széthulló kövek
lépéseink
Lázár kezében kés
elfogytak esélyeink

halálom érvényes
mondtad
de senki nem hallotta
egy év múlva
újra ismétled önmagad

hiába
hiába hagysz magunkra
kemény fából faragtak minket
belénk vésték az arcodat

arcomban arcod
véremben véred
ereimben ereid
szívütéseimben szívütéseid

ajtónyitás
azt várta évek óta

ajtónyitás
attól félt évek óta

ajtónyitódáskor
a lepke széttárja szárnyait

ajtócsukódáskor
a világ kineveti a lepkét

a várakozás a történés születése
a várakozás a történés halála

a lélek cselekménye a tekintetben helyet kér magának
könnyként
mosolyként
elgurul

az üres tekintetbe
beköltöznek az angyalok

köztünk jót mutat a csend
de ki hinné el hogy áthatolhatatlan?
a titok parttól partig ellenünk szól

az álom akár a természet
sohasem hal meg teljesen
az idő riadót fúj
s újjászületve
illatos ruhát öltve
ismét itt ragyogsz
tekintetemben
mondom neked
ölni kéne vagy ölelni
ölni vagy ölelni
talán a fájdalom

elővette a bőröndöt és csomagolni kezdett:

kezével arcát, arcát és álmait
aztán a szívét, szívét és sebeit
aztán a lábát, lábát és lépteit
a kezét, a kezét kötélén, fogsora kifinomult vezérlésével

a kapsok kattánása kísér(t)i örökké

mielőtt kérted volna
már a tiéd volt
mielőtt adtad volna
már elvették
rózsával szájában távozott
s az idő felszárította szememben
a tengert

azt mondta: - élj!

mire ő: - vagyok. mégsem élek.

szárnyai alatt két fióka sír és nevet
apró csőrükben a hold és a nap remeg

árnyékukért széllel szembeszáll
puha testű álmaikért meséket szítál

szívükben az angyalok
bottáncukat járvák
embertverő dobogásuk
üzenetnek szánják

botladozó lépteiktől
én verejtékezem
áldott gyengéd érintéseiktől
újra létezem

kagylótestemben
nagyra nő a gyermek
átszövi hajnalaim és álmaim
egymástól óvakodva
lassan közelítünk
a közös mozsárban
puhára őrlődünk
egyre csak szállunk
és leszállunk
egyre csak várunk
rád várunk
hogy kinyisd a szemed
és énekelni kezdj

a vers virrasztás
a virrasztás mindenséggel telített csend
szavak – játékszerek
szétgurított – felfűzött gyöngyök
viselem vagy rejtem
kimondva és kimondatlanul
ugyanazt jelentik

*mindig ugyanaz a folyó
parttól partig
harmincszor indultam
sodródtam
eveztem
haltam
születtem
a megérkezés nem lehet útirány
zsákutca
ahová nem szabad behajtani*

Zalaba Zsuzsa 1970-ben született a Duna-kanyar szlovákiai határvároskájában, Párkányban. Tíz éve a szlovákiai magyar sajtó munkatársa (Nap, Szabad Földműves, Cserkész, Ifi magazin). Jelenleg Magyarországon él, riporterként dolgozik a szlovákiai magyar magazinok (Vasárnap, Képes Családi Lap) részére.

Első verseskötete (Érintések) 1997-ben jelent meg Pozsonyban. Költeményeivel szerepelt a Szlovákiában kiadott Nyugtalan indák (1993) és Kapufa a Parnasszuson (1994), valamint a Magyarországon megjelent Zafirként tündököelve (Magyar női költők versgyűjteménye) című antológiákban.

Költészeti térjátékával (Helyett és Requiem) 1996-97-ben fellépett a Stúdió erte nemzetközi fesztiválján, Érsekújvárott. Akcióművészetével Franciaországban, Romániában és Szlovákiában lépett nagyközönség elé.